

UZASADNIENIE

W. K. i P. K. w pozwie złożonym w dniu 14.01.2015 r. przeciwko Bankowi (...) S.A. z siedzibą w G. wnieśli, w oparciu o art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c., o pozbawienie w całości wykonalności tytułu wykonawczego w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego z dnia 11.04.2011 r. wystawionego przez wierzyciela Bank (...) S.A. z siedzibą w G., zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w Pabianicach z dnia 1.07.2011 r., sygn. akt I Co 1640/11, stwierdzającego zobowiązanie powodów względem wierzyciela wynikające z umowy kredytu hipotecznego zawartego z (...) Bank S.A. w G. (którego następcą prawnym jest powód) w dniu 1.08.2007 r. Powodowie domagali się także zasądzenia na ich rzecz od pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych.

W. i P. K. wskazali, że kredyt indeksowany był kursem CHF, zaś sama umowa została zawarta z wykorzystaniem przedłożonego przez bank wzorca umownego bez możliwości negocjacji jego treści. Zakwestionowali fakt skutecznego wypowiedzenia przez pozwanego umowy kredytu, co zgodnie z treścią BTE miało nastąpić w dniu 10.04.2011 r. Wskazali przy tym na treść § 18 pkt. 1, 3 i 5 umowy kredytu, gdzie zawarto regulację, według której bank mógł skutecznie wypowiedzieć umowę kredytu z zachowaniem 30 – dniowego terminu wypowiedzenia w przypadku naruszenia przez kredytobiorców warunków udzielenia kredytu – przez co – zgodnie z umową – należało rozumieć między innymi nie wykonywanie przez powodów zobowiązań wobec pozwanego. Powodowie zaprzeczyli jednakże, jakoby w dniu 11.03.2011 r. otrzymali od pozwanego wypowiedzenie umowy kredytu, jak również zakwestionowali, że w okresie wskazanym przez pozwanego nie wykonywali zobowiązań wynikających z umowy. Podnosili także, że pozwany bezpodstawnie naliczał im zbyt wysokie raty, w konsekwencji, czego co najmniej do 14.06.2011 r. nie zalegali z płatnościami rat kredytowych, a zatem dotrzymywali warunków kredytu.

W dalszej części pozwu powodowie wskazywali, że ich twierdzenie o braku zaległości w płatnościach rat kredytowych oparte jest na abuzywności postanowień umowy, w szczególności postanowień odnoszących się do zasad waloryzacji udzielonego kredytu. Zdaniem powodów postanowienia § 1 pkt.1, § 2 pkt. 2, § 6 pkt.3, § 7 pkt. 2, § 9 pkt. 2, 5 i 7, § 10 pkt. 6, § 15 pkt.1, § 17 pkt. 1-5 oraz § 19 pkt. 1 umowy są sprzeczne z art. 385¹ k.c., zgodnie, z którym postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nieuzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy, przy czym nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny.

Powodowie podnosili, że umowa została zawarta z użyciem wzorca umownego przedłożonego przez pozwanego i przekazana im dopiero po wydaniu przez bank wewnętrznej decyzji w przedmiocie udzielenia kredytu. Nie mieli możliwości zapoznania się z treścią umowy na wcześniejszych etapach jej zawierania. Pozwany nie dopuszczał wprowadzenia do umowy jakichkolwiek zmian samodzielnie przez powodów ani też negocjowania treści umowy, samodzielnie uzupełnił treść umowy o warunki finansowe, dane dotyczące nieruchomości, rodzaju zabezpieczeń oraz okresy kredytowania. Zdaniem powodów do grupy postanowień narzucanych przez bank należały między innymi postanowienia należące do grupy abuzywnych. W ocenie powodów, kwestionowane przez nich postanowienia umowy - § 2 pkt. 2, § 9 pkt. 2, 5 i 7, § 15 pkt.1 oraz § 19 pkt. 1, nie należą do głównych świadczeń stron wynikających z umowy (§ 2 pkt. 2 – dotyczy określenia momentu, w którym oprocentowanie zostanie obniżone o 0,95 punktu procentowego; § 9 pkt. 2, 5 i 7 – dotyczy opłat bankowych za czynności wykonywane na wniosek powodów i innych czynności; § 15 pkt. 1 – dotyczy odsetek za opóźnienie; § 19 pkt. 1 – dotyczy procedury zawiadomień i doręczeń korespondencji kierowanej do powodów). Z kolei pozostałe postanowienia: § 1 pkt.1, § 6 pkt. 3, 8 7 pkt. 2, § 10 pkt. 6, § 17 pkt.1-5 – dotyczą indeksacji kredytu według franka szwajcarskiego oraz sposobu rozliczenia wpłat dokonywanych przez powodów i choć wpływają pośrednio na wysokość kredytu oraz wysokość poszczególnych rat, to stanowią w istocie zastrzeżoną klauzulę waloryzacyjną, nieokreślającą głównego świadczenia stron, lecz mającą charakter poboczny w stosunku do głównego obowiązku kredytobiorcy w postaci zwrotu kwoty kredytu. W konkluzji powodowie podnieśli, że kwestionowane przez nich klauzule umowne dotyczą świadczeń umownych niezwiązanych ze świadczeniami

głównymi stron. Powodowie wywodzili nadto, że kwestionowane przez nich postanowienia zostały sformułowane niejednoznacznie, co także przesądza o ich abuzywności. W postanowieniach tych bank odwołał się, bowiem do czynników nieobiektywnych, niemierzalnych, a przy tym zależnych wyłącznie od jego woli w trakcie trwania umowy.

Zdaniem powodów nie mieli oni możliwości kontroli sposobu wykonywania przez pozwanego umowy, w szczególności w zakresie wysokości salda kredytu i wysokości rat kredytowych. Zawierając umowę nie mogli nadto w żaden sposób określić potencjalnego ryzyka z tym związanego oraz nie mogli oszacować całkowitych kosztów związanych z kredytem. Zdaniem powodów powyższe skutkuje naruszeniem zasady ekwiwalentności wzajemnych świadczeń stron, bowiem pozwany w całości przeniósł na powodów ryzyko kursowe, zabezpieczając w ten sposób wyłącznie swoje interesy, bez przyznania w zamian jakichkolwiek korzyści na rzecz powodów oraz możliwości kontrolowania przez powodów działań podejmowanych przez pozwanego.

Powodowie wywodzili, że na skutek narzuconego im przez bank brzmienia umowy, zostali zobowiązani do zapłaty świadczeń, z których nie czerpali jakichkolwiek wymiernych korzyści, co znajduje uzasadnienie w naruszeniu zasady ekwiwalentności wzajemnych świadczeń stron. Wskazali, że zobowiązanie do zapłaty kredytu w zawyżonej wysokości doprowadziło do znacznego pogorszenia ich sytuacji finansowej, przez co wymiernemu pomniejszeniu uległa ich zdolność płatnicza, co z kolei mogło doprowadzić do wypowiedzenia umowy przez pozwanego.

Wskazywali, że nie byli związani tymi postanowieniami umowy, z których wynikała konieczność indeksacji waluty kredytu za pośrednictwem franka szwajcarskiego, a zatem na mocy umowy (oraz w wyniku ewentualnego jej wypowiedzenia) nie byli zobowiązani do zwrotu na rzecz banku takiej kwoty, jaka wynika z treści wystawionego bankowego tytułu egzekucyjnego, gdyż postanowienia umowy przewidujące indeksowanie udzielonego kredytu według kursu franka szwajcarskiego zgodne z tabelą walut ustalaną przez pozwanego, nie wiązały stron. Według powodów wyliczenie wartości kredytu już spłaconego przez powodów powinno nastąpić w ten sposób, że zapłacone na rzecz pozwanego kwoty w złotych należałoby wprost naliczać na poczet rat kredytowych wyrażonych w złotych, które w przypadku nadpłaty powinny pomniejszać saldo kredytu.

Zgodnie z twierdzeniami powodów nie posiadali oni zadłużenia wobec pozwanego na żadnym etapie obowiązywania umowy do czasu wystawienia BTE. (pozew wraz z uzasadnieniem – k. 2-20)

W odpowiedzi na pozew pozwany Bank (...) S.A. z siedzibą w G. zakwestionował w całości żądanie powodów i wniósł o oddalenie powództwa oraz zasądzenie solidarnie od powodów kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwany zaprzeczył twierdzeniom powodów jakoby postanowienia umowy kredytu kształtowały ich prawa w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając ich interesy. Stwierdził, że kwestionowane przez powodów klauzule są względem nich, jako stron umowy kredytu w pełni skuteczne i wiążące. Bank podnosił, że miał podstawy do wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego, gdyż powodowie poddali się egzekucji w zakresie wierzytelności banku wynikających z umowy kredytu, warunki kredytu zostały powodom skutecznie wypowiedziane, cały kredyt został przez bank postawiony w stan wymagalności. Pozwany wskazał, że wierzytelność objęta BTE nie została zaspokojona przez powodów, roszczenie objęte BTE nadal istnieje i jest w stosunku do powodów wymagalne. Bank zaprzeczył twierdzeniom powodów, jakoby przy przeliczaniu poziomu zadłużenia powodów stosował jakiegokolwiek błędne praktyki (stosowanie przy przeliczaniu zobowiązania na złote nieprawidłowego kursu wymiany walut oraz naliczanie odsetek według nieprawidłowej stopy procentowej).

Zdaniem pozwanego kwestionowane przez powodów klauzule – w tym dotyczące udzielenia im kredytu indeksowanego kursem CHF – zostały przez nich indywidualnie uzgodnione, a powodowie mieli świadomość, co do możliwości ich zmiany oraz posiadali wiedzę, że mogą objąć negocjacjami te postanowienia umowy, które z jakiegokolwiek przyczyn im nie odpowiadają. Według pozwanego taki stan rzeczy potwierdza § 11 pkt. 3 umowy kredytu, w którym powodowie oświadczyli, że postanowienia umowy kredytu zostały z nimi indywidualnie uzgodnione. Nadto

pozwany wywodził, że już sam fakt zawarcia przez powodów umowy kredytowej potwierdza tezę, że akceptowali jej warunki i związane z nią ryzyko.

Pozwany wywodził, że do istoty kredytu walutowego indeksowanego należy zobowiązanie banku do oddania do dyspozycji kredytobiorcy kwoty środków wyrażonych w walucie obcej (choć przeliczanej na PLN na dzień uruchomienia kredytu), kredytobiorca zaś zobowiązuje się do zwrotu kwoty kredytu wraz z odsetkami oraz zapłaty prowizji, co wyrażone jest także w walucie obcej. W przypadku kredytu walutowego indeksowanego, określenie głównych świadczeń stron umowy kredytu następuje przy tym przy wykorzystaniu tzw. klauzul indeksacyjnych. Klauzule wskazujące na indeksację bądź denominację kredytu określają główne świadczenia stron, bowiem należą do klauzul charakteryzujących umowę kredytu walutowego.

Według Banku powodowie zawierając w 2007 r. umowę kredytu indeksowaną do CHF w zamian za niższe oprocentowanie aniżeli przy analogicznym kredycie w PLN – a w konsekwencji z niższą ratą kredytu – świadomie godzili się na ryzyko kursowe. W dalszej kolejności pozwany wywodził, że pozwani powinni zdawać sobie sprawę z tego, że w okresie kredytowania przewidzianego na kilkadziesiąt lat, kurs CHF może ulec zmianie w relacji do PLN i co za tym idzie raty kredytu mogą zarówno wzrosnąć, jak i zmaleć. Co więcej § 10 ust. 11 umowy kredytu dawał pozwanym możliwość przewalutowania kredytu.

Odnosząc się do zarzutów powodów w zakresie rzekomego naruszenia dobrych obyczajów pozwany wskazał na wejście w życie ustawy z dnia 29.07.2011 r. o zmianie ustawy Prawo bankowe, zwanej ustawą antyspredową, która z mocy zawartego w niej art. 4 znajdowała zastosowanie do umów kredytowych zawartych przed dniem jej wejścia w życie (do tej części kredytu, która pozostała do spłacenia). Pozwany wskazywał, że owa ustawa wprowadziła zasadę, zgodnie z którą w przypadku umowy o kredyt denominowany lub indeksowany do waluty innej niż waluta polska, kredytobiorca może dokonywać spłaty rat bezpośrednio w tej walucie. (odpowiedź na pozew k. 108-145)

W piśmie procesowym z dnia 6.07.2015 r. powodowie poparli żądanie pozwu. Podtrzymali swoje twierdzenie, iż nie posiadają względem pozwanego żadnych wymagalnych zobowiązań albowiem umowa kredytu nie została skutecznie wypowiedziana, ponieważ pozwany nie był uprawniony do złożenia oświadczenia woli o wypowiedzeniu umowy kredytu ze względu na brak ujemnego salda kredytu. Wskazali, że jeżeli pozwany skutecznie wypowiedział umowę kredytu, to BTE został wystawiony na znacznie zawyżoną kwotę. (pismo procesowe powodów k. 314-316)

W piśmie procesowym z dnia 12.10.2016 r. powodowie zmodyfikowali powództwo w ten sposób, że wnieśli o pozbawienie wykonalności przedmiotowego tytułu wykonawczego w całości lub w części. (pismo procesowe powodów k. 762-763)

Pozwany w piśmie z dnia 26.10.2016 r. wnosił o oddalenie powództwa w całości. (pismo procesowe pozwanego k. 783-797)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 2 sierpnia 2007 r. (...) Bank S.A. z siedzibą w G. (Bank) zawarł z W. K. i P. K. umowę kredytu hipotecznego nr (...). Na mocy tejże umowy Bank udzielił kredytobiorcom kredytu w kwocie 178.104,47 PLN indeksowanego kursem CHF oprocentowanego odsetkami według zmiennej stopy procentowej, wynoszącymi na dzień zawarcia umowy kredytu 5,000% w stosunku rocznym na warunkach określonych w umowie kredytu, a kredytobiorcy zobowiązali się do wykorzystania kredytu zgodnie z postanowieniami umowy, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w terminach oznaczonych w umowie oraz zapłaty Bankowi prowizji, opłat i innych należności wynikających z umowy. Na kwotę kredytu składały się: kwota pozostawiona do dyspozycji powodów w wysokości 172.885 PLN – przeznaczona na spłatę zobowiązań finansowych kredytobiorców w innych bankach oraz na pokrycie części kosztów remontu domu mieszkalnego, koszty z tytułu ubezpieczenia od ryzyka utraty pracy w wysokości 3.807,87 PLN, koszty z tytułu opłaty sądowej należnej za wpis hipoteki w wysokości 200 PLN, koszty z tytułu ubezpieczenia na życie oraz na wypadek trwałej i całkowitej niezdolności do pracy w wysokości 1211,60 PLN. Zgodnie z umową w dniu wypłaty saldo walutowe wyrażone było w walucie CHF według kursu kupna podanego w tabeli kursów kupna / sprzedaży

kredytów hipotecznych udzielanych przez Bank, które następnie przeliczane było dziennie na złote polskie według kursu sprzedaży CHF podanego w tabeli kursów kupna / sprzedaży kredytów hipotecznych udzielanych przez Bank (§ 1 pkt. 1 i 2, § 2 pkt.1).

W § 6 pkt. 3 umowy zastrzeżono, że zmiana kursu kredytu indeksowanego w walucie obcej będzie miała wpływ na wysokość raty oraz saldo zadłużenia z tytułu kredytu z zaznaczeniem, że saldo zadłużenia nie może przekroczyć wartości nieruchomości, przy czym ryzyko z tego tytułu ponosi kredytobiorca. Dla zabezpieczenia kwoty kapitału kredytu, odsetek, opłat, prowizji i innych należności mogących powstać przy wykonywaniu umowy, w szczególności różnic kursowych, kredytobiorcy ustanowili na rzecz banku hipotekę kaucyjną w złotych polskich na stanowiącej ich własność we wspólności ustawowej nieruchomości – działce gruntu o numerze ewidencyjnym (...) o powierzchni 504 m², położonej w P. przy ul. (...), objętej księgą wieczystą o numerze (...), do kwoty stanowiącej 170% kwoty kredytu (§ 12 pkt.1 i § 3 pkt. 1 i 2).

Zgodnie z umową po przedstawieniu w banku odpisu z księgi wieczystej zawierającego prawomocny wpis hipoteki na rzecz Banku oraz prawa kredytobiorców do opisanej wyżej nieruchomości niezawierającego niez zaakceptowanych przez Bank obciążeń, oprocentowanie kredytu miało zostać obniżone o 0,950 punktu procentowego (§ 2 pkt.2).

Strony ustaliły, że kredyt zostanie wykorzystany w dwóch transzach (§ 1 pkt. 3), natomiast jego spłata wraz z odsetkami nastąpi w 360 równych miesięcznych ratach kapitałowo- odsetkowych (§ 1 pkt. 5). Spłata kredytu wraz z odsetkami ma być dokonywana nie później niż w tym samym dniu kalendarzowym każdego miesiąca, w którym nastąpiła wypłata I transzy kredytu (§ 10 pkt. 1).

Oprocentowanie kredytu było zmienne (§ 8 pkt 1).

Wypłata kwoty kredytu miała zostać wykonana przelewem na wskazane we wniosku rachunki bankowe prowadzone w banku krajowym. Zgodnie z umową Bank przeliczał każdorazowo wypłaconą w PLN kwotę kredytu na walutę, do której indeksowany był kredyt według kursu kupna waluty kredytu podanego w tabeli kursów kupna / sprzedaży dla kredytów hipotecznych udzielanych przez Bank obowiązujących w dniu dokonania wypłaty przez Bank (§ 7 pkt. 2).

W § 15 pkt. 1 umowy ustalono, że jeżeli kredytobiorca dokona zapłaty całości lub części raty innej należności Banku wynikającej z umowy po upływie terminu płatności, to zobowiązany jest do zapłaty odsetek za każdy dzień opóźnienia od kwoty kredytu niespłaconej w terminie wymagalności (odsetki za opóźnienie).

Stosownie do postanowień umowy Bank mógł pobierać opłaty, w szczególności za sporządzone: aneksy, opinie, zaświadczenia, oświadczenia, zmianę sposobu naliczania oprocentowania, zmianę zabezpieczenia, wezwania do zapłaty, przypomnienia, monity, wydawane przez Bank kopie dokumentów oraz przesyłane kredytobiorcy zawiadomienia i niestandardowe operacje księgowo dokonywane na wniosek kredytobiorcy oraz miał prawo do pobierania opłat za niestandardowe usługi i czynności, niewymienione w tabeli prowizji i opłat bankowych dla kredytów hipotecznych, świadczone na indywidualne życzenie klienta w wysokości uzgodnionej przez strony umowy. W umowie zastrzeżono także, że zmiana tabeli prowizji i opłat bankowych określana jest przez Prezesa Zarządu Banku w Zarządzeniu w zależności od: wysokości stóp procentowych ogłaszanych przez RPP, aktualnego poziomu inflacji, poziomu cen na rynku usług kredytowych, dostosowania do aktualnej oferty kredytowej oraz w przypadku kredytów indeksowanych w zależności od kursu waluty stosowanego przez NBP, a także w zależności od kosztów ponoszonych przez Bank w związku z realizacją czynności wskazanych w tabeli. Wszelkie opłaty i prowizje miały być podawane w walucie, dla której indeksowany był kredyt, a ich zapłata zgodnie z umową miała odbywać się poprzez doliczenie opłaty do raty kredytu (§ 9 pkt. 2, 5 i 7).

Do rozliczania transakcji wypłat i spłat kredytu Bank miał stosować odpowiednie kursy kupna / sprzedaży dla kredytów hipotecznych udzielanych przez Bank, walut zawartych w ofercie Banku obowiązujące w dniu zawarcia transakcji. Kursy kupna i sprzedaży określone były, jako średnie kursy złotego do danych walut ogłoszone w tabeli kursów średnich NBP plus marża sprzedaży. Do wyliczenia kursów kupna / sprzedaży dla kredytów hipotecznych udzielonych przez Bank stosowano kursy złotego dla danych walut ogłoszone w tabeli kursów średnich NBP w danym

dniu roboczym kupna / sprzedaży skorygowane o marżę kupna sprzedaży Banku. Obowiązujące w danym dniu roboczym kursy sprzedaży dla kredytów hipotecznych udzielonych przez Bank walut zawartych w ofercie Banku określone były zgodnie z umową przez Bank po godzinie 15 poprzedniego dnia roboczego i wywieszane w siedzibie Banku oraz publikowane na stronie internetowej Banku (§ 17 pkt. 1-5).

Zgodnie z § 10 pkt. 6 umowy rozliczenie każdej wpłaty dokonanej przez kredytobiorcę następowało według kursu sprzedaży waluty, do której indeksowany był kredyt, podanego w tabeli kursów kupna / sprzedaży dla kredytów hipotecznych udzielanych przez Bank, obowiązującego w dniu wpływu środków do Banku. W § 10 pkt. 11 umowy zastrzeżono z kolei, że na wniosek kredytobiorcy Bank może dokonać zmiany waluty, do której indeksowany jest kredyt nie obciążając z tego tytułu kredytobiorcy kosztami opłaty bankowej.

W § 19 pkt. 1 umowy ustalono, że wszelkie zawiadomienia i oświadczenia związane z umową kierowane do Kredytobiorcy będą sporządzone na piśmie i doręczone Kredytobiorcy osobiście lub wysyłane pocztą na adres kredytobiorcy podany w umowie bądź na inny adres uprzednio wskazany przez kredytobiorcę Bankowi. List wysłany na wskazany ostatnio Bankowi adres kredytobiorcy uważany będzie, mimo braku poświadczenia odbioru, za prawidłowo doręczony w dniu odesłania go z powrotem przez pocztę, jeżeli wróci do Banku z adnotacją poczty, iż adresat odmówił przyjęcia listu lub go nie odebrał, albo, że jest pod wskazanym adresem nieznany lub nie przebywa aktualnie pod tym adresem, albo, że się wyprowadził lub z podobną adnotacją. List zwykły wysłany na wskazany ostatnio adres kredytobiorcy uważany będzie za prawidłowo doręczony, jeżeli nie zostanie z powrotem odesłany przez pocztę do Banku. Wszelkie zaś zawiadomienia i oświadczenia związane z umową skierowane do Banku przez kredytobiorcę będą sporządzane na piśmie i doręczane Bankowi osobiście lub wysyłane pocztą na adres Banku.

Kredytobiorcy oświadczyli, że postanowienia umowy zostały z nimi indywidualnie uzgodnione (§ 11 pkt. 3).

Integralną częścią umowy kredytu hipotecznego z dnia 2.08.2007 r. były wnioski o zawarcie umów o karty kredytowe V. G. M. Banku i wydanie kart kredytowych (§ 22). Powodowie poświadczymi własnoręcznymi podpisami, że znają i akceptują warunki wydawania i używania kart kredytowych, otrzymali regulamin oraz taryfę opłat (§ 22 pkt. 2 i 3). W szczególności powodowie poświadczymi, że zapoznali się z treścią § 22 pkt.3 ppkt. 2, zgodnie, z którym posiadacz karty mógł odstąpić od umowy w terminie 14 dni od jej zawarcia lub od dnia otrzymania pierwszej karty.

(umowa kredytu k. 28 -34; oświadczenie Banku k. 34v.; oświadczenie o ustanowieniu hipoteki na rzecz z Banku k. 36v. ; odpis z księgi wieczystej k. 209-218 ; tabela kursów k. 232-283)

W dniu zawarcia umowy kredytobiorcy złożyli oświadczenie o poddaniu się egzekucji stosownie do art. 97 ust. 2 zd. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo Bankowe (§ 21 Umowy), zgodnie, z którym w zakresie zaspokojenia wszelkich roszczeń pieniężnych Banku wynikających z przedmiotowej umowy kredytu poddali się egzekucji do kwoty 356.208,94 PLN. W oświadczeniu zastrzeżono, że w przypadku wystawienia przez Bank bankowego tytułu egzekucyjnego, kwota zadłużenia kredytobiorcy w PLN zostanie ustalona według kursu sprzedaży waluty, do której indeksowany jest kredyt, podanego w tabeli kursów kupna / sprzedaży Banku, ogłoszonego przez Bank w dniu wystawienia tego tytułu. W oświadczeniu znalazło się także postanowienie, obejmujące upoważnienie Banku do naliczania odsetek umownych za opóźnienie od kwoty całego roszczenia wskazanego w BTE oraz do naliczania umownych odsetek za opóźnienie od dnia wystawienia BTE do dnia zapłaty całego roszczenia wskazanego w BTE. Jako ostateczny termin, w jakim Bank mógł wystąpić o nadanie klauzuli wykonalności BTE wskazano 31.12.2041 r.

Umowa została zawarta z wykorzystaniem posiadanego przez bank wzoru umowy. (umowa k. 28-34; oświadczenie o poddaniu się egzekucji k. 37; zeznania świadka T. P. – transkrypcja przesłuchania świadka I Cps 116/15 [adn: 00:12:45.399 - k. 689 - 708])

W okresie kredytowania powodów (...) Bank S.A. udzielał głównie kredytów frankowych, jednakże ze względu na konieczność zachowania prawidłowych bilansów, zachęcał klientów do zawierania kredytów złotówkowych. W tym celu Bank przeprowadzał specjalne kampanie informacyjne wśród swych doradców. Praktyka Banku była taka, że w pierwszej kolejności klienci byli informowani o możliwości udzielenia kredytu złotowego i dopiero

po wyraźnej odmowie klienta, przedstawiano mu ofertę kredytu walutowego. O finalnie przedstawianej klientowi ofercie kredytowej (propozycji zaciągnięcia kredytu złotowego bądź walutowego) przesądzała ostatecznie zdolność kredytowa. Rozbieżności w oprocentowaniu kredytów złotych i walutowych były bardzo wysokie. Wpływało to na wysokość raty kredytu, która jest wyznacznikiem wpływu na zdolność kredytową. Z tego powodu istniała możliwość, że przy bardzo wysokim oprocentowaniu kredytu złotowego oraz jednocześnie bardzo niskim w tym czasie oprocentowaniu kredytu we frankach szwajcarskich, kwota kredytu frankowego mogła być wyższa. We wniosku kredytowym klienci wskazywali swoje potrzeby, składali informację o źródłach utrzymania, ich aktywach i pasywach, ogólnie opisywali swoją sytuację majątkową. Pracownicy Banku oceniali zdolność kredytową klienta na podstawie powyższych informacji, w ramach wstępnej rozmowy ustalali potrzeby klienta, tzn. jaki cel chce on zrealizować dzięki kredytowi. Dopiero na podstawie tych informacji do danego klienta dopasowywany był najbardziej odpowiedni kredyt ze względu na parametry kredytu zawarte w umowie i jego zdolność kredytową. Na tym etapie klienci mogli negocjować warunki umowy zgłaszając swoje propozycje i oczekiwania. Na tym etapie klienci byli również informowani o ryzykach. Obowiązkiem (...)Bank S.A., który był przez Bank realizowany przy udzielaniu kredytów we frankach szwajcarskich było przedstawianie klientom już na etapie składania wniosków kredytowych tabeli kursów CHF z okresu 3 lat poprzedzających złożenie wniosku. (zeznania świadka T. P. – transkrypcja przesłuchania świadka I Cps 116/15 [adn.: 00:21:20.766, 00:22:20.216, 00:22:56.355, 00:24:11.204, 00:26:20.973; 00:29:24.480, 00:30:07.109, 00:32:20.804, 00:33:18.508, 00:38:119 - k. 689 - 708])

Powodowie przed podpisaniem umowy kredytu odbyli co najmniej dwa spotkania z pracownicą Banku – J. M. która prowadziła sprawę przedmiotowego kredytu. Podczas tych spotkań doradca kredytowy poinformował powodów o siatce marż stosowanych przez Bank oraz o ryzykach związanych z kredytem, w tym o możliwości zmiany kursu waluty i związaną z tym możliwością wzrostu rat kredytu. Podczas tych spotkań powodowie zadawali pytania, na które uzyskiwali odpowiedzi. (zeznania świadka J. M. – protokół z rozprawy z dnia 29.06.2016 r. [adn: 00:38:33, 00:41:22 – k. 722-722v.]

(...) Bank S.A. przedstawił powodom jedynie własną ofertę kredytową. Przedstawianie ofert innych banków nie leżało w gestii Banku i nie stanowiło części procesu przyznawania kredytu. (zeznania świadka T. P. – transkrypcja przesłuchania świadka I Cps 116/15 [adn: 00:10:52.605 - k. 689 - 708]; (zeznania powódki – protokół z rozprawy z dnia 13.02.2017 r. [adn.: 00:12:35 k. 838-839])

Pierwsza transza kredytu w kwocie 138.104.45 zł (przeliczona przez bank po kursie PLN-CHF 2,2362) została przekazana powodom w dniu 14 sierpnia 2007 r. Druga transza w kwocie 40.000,01 zł (przeliczona po kursie PLN-CHF 2,0384) została natomiast przekazana powodom w dniu 26.09.2008r. (okoliczność bezsporna; harmonogram spłat k. 71-76)

Powodowie przed zawarciem przedmiotowego kredytu hipotecznego w (...) Bank S.A. posiadali już w tym banku dwa inne kredyty, a nadto mieli zadłużenia w Banku (...) S.A. Banku i (...). Część kwoty kredytu z dnia 2.08.2007 r. została przeznaczona na spłatę tychże zadłużeń. Restrukturyzacja wcześniej powstałych zadłużeń była warunkiem udzielenia przedmiotowego kredytu. Pozostałą część powodowie przeznaczyci na zakończenie remontu domu, na który brakowało im pieniędzy. Powodowie nie posiadali zdolności kredytowej do zaciągnięcia kredytu w złotych. Udzielenia kredytu złotówkowego odmówił im wcześniej Bank (...). S.A. W (...)Banku S.A. otrzymali odpowiedź, że mogą otrzymać jedynie kredyt w CHF. Powodowie nie pytali o oferty kredytowe w innych bankach.

Powodowie przed podpisaniem umowy kredytu zapoznali się z jej treścią, zwracając uwagę na zapisy dotyczące kursu waluty i dopytując o sposób przeliczenia. Pracownik Banku udzielił im informacji, że Bank nie przewiduje wzrostu kursu franka o więcej niż 20-30%. Powódka przed podpisaniem umowy sprawdzała kurs franka szwajcarskiego sprzed kilku miesięcy. W oparciu o doniesienia medialne była przekonana, że kurs franka szwajcarskiego zostanie na tym samym poziomie. Powodowie zostali poinformowani, że kredyt zostanie udzielony w PLN, ale zadłużenie przeliczone na CHF, natomiast raty będą przeliczane z CHF na PLN, że umowa jest standardowa. Powodowie podpisali umowę podczas drugiej bądź trzeciej wizyty w Banku. Przed podpisaniem umowy powodowie nie otrzymali jej kopii do domu, o co zresztą sami nie prosili, uznając za wystarczające przeczytanie umowy przygotowanej do zapoznania się w Banku.

Powodowie nie występowali z propozycją zmiany jakiegokolwiek zapisu umowy. (zeznania powódki – protokół z rozprawy z dnia 13.02.2017 r. [adn.: 00:12:35 k. 838-839]; zeznania powoda – protokół z rozprawy z dnia 13.02.2017 r. [adn.:01:03:09 k. 839])

Powodowie kontrolowali, jakie kwoty rat Bank pobiera z ich rachunku tytułem spłaty kredytu. Były to kwoty około 1000 zł. (zeznania powódki – protokół z rozprawy z dnia 13.02.2017 r. [adn.: 00:12:35 k. 838-839]; zeznania powoda – protokół z rozprawy z dnia 13.02.2017 r. [adn.:01:03:09 k. 839], dokumenty wygenerowane elektronicznie k. 38 – 41, zestawienie transakcji k. 52 - 66)

Powodowie zaczęli spłacać raty kredytu, lecz tylko dwie pierwsze raty zostały zapłacone w ustalonych w umowie terminach. Kolejne raty uiszczali na konto Banku nieregularnie. Bank naliczał z tego tytułu odsetki za opóźnienie oraz opłaty za monity. Wszystkie środki pochodzące z kredytu hipotecznego powodowie zainwestowali w remont domu, który był ich jedynym miejscem zamieszkania. W tym okresie wykorzystali także limity z dwóch kart kredytowych (po 5.000 zł), dołączonych do umowy kredytu hipotecznego z dnia 2.08.2007 r., które także przeznaczyli na wykończenie mieszkania. Powodowie nie ubiegali się o otrzymanie kart kredytowych, nie dowiadywali się, na jakich zasadach mogą z nich korzystać, odebrali je, jako powiększenie oferty kredytowej Banku.

Z powodami mieszkała wówczas matka powoda oraz dwoje dzieci – syn urodzony w (...) r. i o dziewięć lat młodsza córka. W. K. w 2007 r. była zatrudniona na czas nieokreślony w firmie zajmującej się sprzedażą nieruchomości za wynagrodzeniem 1.500 zł netto. P. K. pracował w markecie (...), jako sprzedawca uzyskując wynagrodzenie w kwocie 1500 zł netto. W 2010 r. P. K. stracił pracę. W 2010 r. powodowie definitywnie zaprzestali spłat kredytu. (opinia biegłego sądowego ds. ekonomii, finansów i bankowości dr hab. R. P. k. 375-411; zeznania powódki – protokół z rozprawy z dnia 13.02.2017 r. [adn.: 00:12:35 k. 838-839]; zeznania powoda – protokół z rozprawy z dnia 13.02.2017 r. [adn.: 01:03:09 k. 839v.]

Pismem z dnia 19.10.2009r. (...)Bank wezwał powodów do natychmiastowej zapłaty zaległości w spłacie kredytu wraz z ratą bieżącą w łącznej wysokości 749,31 CHF, z zastrzeżeniem, że nieterminowa spłata zadłużenia stanowi naruszenie warunków umowy, czego konsekwencją może być jej wypowiedzenie i postawienie całej kwoty w stan natychmiastowej wymagalności, co będzie oznaczać konieczność spłaty kredytu w terminie 30 dni od dnia wypowiedzenia umowy. (wezwanie do zapłaty k. 42)

W dniu 31.12.2009 r. nastąpiło połączenie Banku (...) S.A. w G. z (...) Bank S.A. w G., w wyniku, czego Bank (...) S.A. stał się następcą prawnym (...) Bank S.A.(odpis z KRS pozwanego k. 148-172)

W związku z naruszeniem warunków umowy przez kredytobiorców poprzez niedotrzymanie terminów zapłaty rat kredytu, Bank (...) S.A. pismem z dnia 5.01.2010 r. wypowiedział kredytobiorcom warunki spłaty kredytu na podstawie art. 75 ustawy z dnia 29. 08.1997 r. Prawo bankowe i wezwał ich do zapłaty w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wypowiedzenia kwoty 80.712,59 CHF (w tym: 80.197,62 CHF – kapitału kredytu, 525,08 CHF – z tytułu zaległych odsetek, 14,37 CHF z tytułu odsetek za opóźnienie, 22,50 CHF tytułem opłat i prowizji, 46,98 CHF- niezapłaconego ubezpieczenia). Wypowiedzenie zostało wysłane powodom za pośrednictwem poczty listem poleconym na adres wskazany przez nich w umowie kredytu. Dwukrotnie prawidłowo awizowana przesyłka została zwrócona do nadawcy przez operatora pocztowego z adnotacją „zwrot – nie podjęto w terminie” w dniu 28.01.2010r. Z tym dniem Bank uznał przesyłkę za doręczoną kredytobiorcom w trybie przewidzianym w art. 19 pkt. 1 umowy kredytu. (wypowiedzenie umowy k. 194; potwierdzenie nadania i zwrotu przesyłki zawierającej wypowiedzenia umowy k. 195-197)

Pismo zawierające wypowiedzenie umowy kredytu powodowie fizycznie otrzymali najpóźniej w lutym 2011 r. Zostały także wypowiedziane umowy o karty kredytowe. (zeznania powódki – protokół z rozprawy z dnia 13.02.2017 r. [adn.: 00:12:35 k. 838-839]; zeznania powoda – protokół z rozprawy z dnia 13.02.2017 r. [adn.: 01:03:09 k. 839v.]

W dniu 11.04.2011r. Bank (...) S.A. wystawił przeciwko W. i P. K. bankowy tytuł egzekucyjny stwierdzający istnienie ich solidarnego zobowiązania z tytułu umowy kredytu hipotecznego z dnia 2 sierpnia 2007 r. nr (...) w wysokości

246.782,93 PLN, w tym 243.852,16 PLN (kwota należności głównej) + 2.930,77 PLN (odsetki umowne w kwocie 2.752,01 PLN za okres od dnia 14.08.2010 r. do dnia 10.04.2011 r. + odsetki za opóźnienie w kwocie 177,76 PLN za okres od dnia 15.09.2010 r. do dnia 10.04.2011 r.) i skierował wniosek do Sądu Rejonowego w Pabianicach o nadanie mu klauzuli wykonalności.

Równocześnie Bank pismem z 11.04.2011r. poinformował powodów o dokonaniu tych czynności. (BTE k. 45; zawiadomienie k. 43; wniosek o nadanie klauzuli wykonalności k. 44; zeznania powódki – protokół z rozprawy z dnia 13.02.2017 r. [adn.: 00:12:35 k. 838-839])

Postanowieniem z dnia 1.07.2011 r. wydanym w sprawie o sygn. akt I Co 1640/11 Sąd Rejonowy w Pabianicach I Wydział Cywilny nadał klauzulę wykonalności w/w bankowemu tytułowi egzekucyjnemu. (postanowienie k. 46)

W dniu 2.08.2011 r. pozwany wystąpił do komornika z wnioskiem o wszczęcie postępowania egzekucyjnego na podstawie BTE z dnia 11.04.2011 r. opatrzonego sądową klauzulą wykonalności z dnia 1.07.2011 r. (wniosek o wszczęcie egzekucji k. 199-200, załączone akta Km 1613/11)

Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Pabianicach wszczął przeciwko dłużnikom postępowanie egzekucyjne obejmujące egzekucję z nieruchomości stanowiącej zgodnie z umową zabezpieczenie kredytu, objętej księgą wieczystą (...). Komornik zawiadomił dłużników o wszczętym postępowaniu oraz wezwał ich do zapłaty należności. (zawiadomienia o wszczęciu egzekucji z dn. 2.08.2011 r. k. 47-47v.; zawiadomienia o wszczęciu egzekucji z nieruchomości z dn. 3.08.2011 r. k. 48-48v.; wezwanie do zapłaty k. 49)

Powodowie zwracali się do pozwanego z prośbą o restrukturyzację zobowiązania wynikającego z umowy, na co pozwany nie wyraził zgody z uwagi na kilka postępowań egzekucyjnych prowadzonych przeciwko nim. (pismo pozwanego z dn. 6.09.2011 r. k. 50; zeznania powódki – protokół z rozprawy z dnia 13.02.2017 r. [adn.: 00:12:35 k. 838-838v.])

W dniu 18.12.2012 r. Bank (...) S.A. wystawił wyciąg z ksiąg bankowych stwierdzający istnienie wymagalnego solidarnego zadłużenia W. K. i P. K. z tytułu przedmiotowego kredytu hipotecznego na łączną kwotę 294.110,69 PLN (w tym: kwota 240.652,16 PLN – kapitał, kwota 2.930,77 PLN – odsetki umowne stwierdzone tytułem wykonawczym, kwota 44.650,73 PLN – odsetki egzekucyjne naliczone od 1.04.2011 r. do 17.12.2017 r. i kwota 5.877,03 PLN – koszty egzekucyjne). Bank zastrzegł przy tym, że nalicza dalsze odsetki umowne w wysokości 10,98% w stosunku rocznym od kwoty 240.652,42 PLN od dnia 18.12.2012 r. do dnia zapłaty. (wyciąg z ksiąg Banku k. 206)

Pismem z dnia 18.12.2012 r. pozwany poinformował powodów, iż w związku z bezskuteczną drugą licytacją w/w nieruchomości, złożył do Sądu Rejonowego w Pabianicach wniosek o przejęcie na własność przedmiotowej nieruchomości. (pismo pozwanego z dnia 18.12.2012 r. k. 50v.; wniosek o przejęcie nieruchomości k. 204-205)

Postanowieniem z dnia 21.11.2014 r. Sąd Rejonowy w Pabianicach I Wydział Cywilny przysądził własność nieruchomości położonej w P. przy ul. (...) stanowiącej zabezpieczenie kredytu na rzecz Banku (...) S.A. z siedzibą w K. za cenę 253.333,33 zł i zaliczył na poczet części ceny – tj. kwoty 205.676,08 zł – część wierzytelności nabywcy wobec dłużników stwierdzoną tytułem wykonawczym w postaci BTE z dnia 11.04.2011 r. zaopatrzonym w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu z dnia 1.07.2011 r. w sprawie I Co 1640/11 oraz zobowiązał dłużników do wydania tej nieruchomości nabywcy. (postanowienie z dn. 21.11.2014 k. 51)

W dniu 12.11.2014 r. powodowie zaskarżyli w/w rozstrzygnięcie. Jednocześnie powodowie wystąpili do pozwanego z propozycją zawieszenia postępowania zażaleniowego na zgodny wniosek stron na podstawie art. 178 k.p.c. Postanowieniem z dnia 27.04.2015 r. sygn. III Cz 582/15 Sąd Okręgowy w Łodzi oddalił zażalenie powodów na postanowienie z dnia 21.11.2014 r. (zażalenie k. 129-134 w załączonych aktach Sądu Rejonowego w Pabianicach I Co 1481/12; postanowienie z dnia 27.04.2015 r. k. 170-174)

Postanowieniem z dnia 13.07.2015 r. (sygn. akt I Co 1481/12) Sąd Rejonowy w Pabianicach zatwierdził w całości plan podziału sumy uzyskanej z egzekucji nieruchomości sporządzony przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Pabianicach z dnia 24.06.2015 r. uznając zarazem, że w wyniku przysądzenia własności wygasły wszystkie obciążenia nieruchomości ujawnione w księdze wieczystej nr (...). (postanowienie z dn. 13.07.2015 r. k. 274 w załączonych aktach komorniczych Km 1613/11)

W dniu 25 lutego 2016 r. komornik umorzył postępowanie egzekucyjne prowadzone przeciwko dłużnikom na podstawie art. 284 § 1 pkt.3 k.p.c. wobec bezskuteczności egzekucji. (postanowienie z dn. 25.02.2016 r. k. 292 w załączonych aktach komorniczych Km 1613/11)

W 2013 r. powodowie na podstawie doniesień medialnych powzięli informację, że umowa kredytu z dnia 2.08.2007 r. zawiera w swej treści klauzule abuzywne.

Powodowie obecnie nie mieszkają w Polsce. W. K. w październiku 2012 r. wyjechała do Francji, a P. K. wraz z dziećmi dołączył do niej w lipcu 2013 r. Powódka prowadzi we Francji własną działalność, jest tłumaczem. Z tego tytułu osiąga dochód w wysokości ok. 400-600 Euro miesięcznie. Powód jest robotnikiem budowlanym, pracuje „na czarno”. We Francji powodowie korzystają z zasiłków i pomocy socjalnej – otrzymując łącznie ok. 500-600 Euro.

Powodowie nie otrzymali pisma komornika o zakończeniu postępowania egzekucyjnego. Mają natomiast świadomość, iż posiadają jeszcze względem pozwanego zadłużenie stanowiące różnicę z przeliczenia walut plus odsetki. (zeznania powódki – protokół z rozprawy z dnia 13.02.2017 r. [adn.: 00:12:35 k. 838-839]; zeznania powoda – protokół z rozprawy z dnia 13.02.2017 r. [adn.: 01:03:09 k. 839v.]

Kredyt udzielony powodom jest denominowany w walucie obcej – franku szwajcarski, jest, zatem kredytem walutowym. Stopą oprocentowania jest LIBOR3m, charakterystyczny dla CHF. Strony umowy kredytu umówiły się na kwotę kredytu, która została przeliczona na CHF. Kredyt został wypłacony powodom w dwóch transzach: I – w wysokości 61.758,54 CHF i II – w wysokości 19.381,79 CHF. Całkowita kwota kredytu wyniosła, zatem 81.381,79 CHF. Odsetki naliczone od wypłaconych dwóch transz kredytów (łącznie 81.381,79 CHF) były równe wpłatom dokonywanym przez powodów. Wpłaty dokonywane w PLN były przeliczane na CHF po kursie oferowanym przez Bank według Tabeli Kursów i odsetki nie generowały żadnego salda dodatniego w okresie karencji.

Obniżenie stawek LIBOR3m w okresie od sierpnia 2007 r. do kwietnia 2011 r. miało wpływ na wysokość miesięcznej raty kredytu powodów zawartego w walucie CHF. Dzięki temu, że oprocentowanie było niższe, rata w CHF zmalała, ponieważ zmalała część odsetkowa, chociaż przez wzrost kursu CHF to zmniejszenie nie było tak wyraźnie widoczne po przeliczeniu na PLN. Gdyby oprocentowanie nie spadło, to rata w PLN byłaby dużo wyższa.

Nieterminowe uiszczanie rat kredytu przez powodów skutkowało naliczaniem przez pozwanego odsetek karnych oraz generowało opłaty związane z czynnościami bankowymi. Kolejne wpłaty wnoszone przez powodów do Banku z tytułu ich zobowiązań wynikających z umowy kredytu Bank zaliczał stosownie do treści § 16 pkt. 1 i 2 w następującej kolejności: spłatę najdalej wymaganej raty, spłatę kolejnej wymaganej raty, prowizje i inne należności Banku, odsetki za opóźnienie, odsetki wymagalne oraz na spłatę kredytu. Bank prawidłowo zaliczał kolejne wpłaty powodów.

Z zestawienia wpłat sporządzonego przez Bank wynika, że powodowie w okresie od 14.10.2008 r. do 11.04.2011 r. dokonali spłaty należności wynikających z umowy kredytu w wysokości 22.495,98 PLN.

Kurs stosowany przez Bank nie odbiegał od kursu NBP. Na dzień 11.04.2011r. (data wystawienia BTE) różnica między kursem sprzedaży NBP a kursem stosowanym do przeliczenia wpłat przez Bank wynosi 23,20 CHF. Ponieważ wpłaty przeznaczone są najpierw na spłacanie opłat i odsetek oznacza to, że gdyby wpłaty przeliczane były zgodnie z kursem NBP, to powodowie spłaciliby 23,20 CHF więcej, gdyby Bank stosował kurs NBP (co jest niemożliwe, gdyż jest to kurs referencyjny Banku Centralnego, pozbawiony mocy wiążącej z działaniem). Żaden Bank nie stosuje stóp NBP, które mają dla banków komercyjnych jedynie charakter referencyjny.

Według biegłego z zakresu ekonomii, finansów i bankowości, zadłużenie powodów na dzień wystawienia BTE (11.04.2011 r.) wynosiło 78.157,53 CHF. Według zestawienia przedstawionego przez Bank (k. 349) zadłużenie powodów na ten dzień wynosiło 78.150,23 CHF. Zatem różnica między wysokością zadłużenia wyliczoną przez Bank, a wysokością zadłużenia ustaloną przez biegłego na podstawie przeprowadzonej przez niego analizy spłaty kredytu wynosi 7,30 CHF na niekorzyść Banku.

Rozliczenie spłacanych rat następuje po kursie sprzedaży. Do wyliczenia kwoty zadłużenia powodów na dzień 11.04.2011 r. Bank zastosował kurs w wysokości 3,1203. Kwota zadłużenia powodów wskazana przez Bank, tj. 78.150,23 CHF przeliczona po kursie sprzedaży Banku tj.: 3,1203 wyniosła 243,582,16 PLN (jest to kwota wskazana w BTE).

Ta sama kwota zadłużenia przeliczona po kursie kupna NBP: 2,9806 wyniosła 232.934,58 PLN (przeliczona po kursie sprzedaży NBP: 3,0778 – wyniosła 240.530,78 PLN).

Kurs zastosowany przez Bank nie mógł być kursem czysto rynkowym ze względów technicznych, ale był kursem w 93% skorelowanym z kursem NBP, a zatem odzwierciedlał zmienności kursu bazowego, do którego zostały naliczone marże. Naliczanie marż, prowizji i innych opłat związane jest z tym, że Bank jest instytucją nastawioną na zysk, a zatem jego działania na rynku muszą przynosić odpowiednie wpływy przewyższające koszty. W związku z kredytami w walutach obcych również poziom oferowanych kursów związany jest z potrzebą osiągnięcia zysku. Inne działanie mogłoby narazić Zarząd Banku na zarzut działania na szkodę spółki.

W okresie karencji powodowie nie spłacali rat kredytu, regulując jedynie odsetki zgodnie z wyliczeniami Banku. Okres karencji i raty wypłaty kredytu nie wpływają na harmonogram spłaty kredytu, nie wpływa to na wartość kwoty pozostającej do spłaty. Strony zawarły umowę na udzielenie kredytu w CHF, a wypłatę w PLN. Bank musiał, zatem na rynku międzybankowym dokonać transakcji wobec kredytu udzielonego w CHF, a nie w PLN. Oznacza to, że musiał zakupić CHF na rynku międzybankowym i zredukować ekspozycję na zmiany kursu związane z tą walutą. Aby Bank mógł pożyczyć kapitał, musiał go wcześniej zgromadzić. Za zgromadzony kapitał Bank płaci oprocentowanie, które pochodzi z zysków na udzielanych kredytach.

Bank nie popełnił błędów przy obliczaniu rat spłaty kredytu. Hipotetyczne twierdzenia powodów, jakoby dokonali oni nadpłaty kredytu nie znajdują potwierdzenia w dokumentacji kredytowej załączonej do akt sprawy. Nadpłaty w zestawieniu powodów wynikają z faktu, że nie stosują przeliczenia PLN na CHF, a oprocentowanie dotyczy kredytu w CHF, a nie w PLN. Oprocentowanie w CHF jest niższe, gdyż waluta i siła nabywcza jest wyższa. Gdyby powodowie zastosowali oprocentowanie prawidłowe, tzn. oparte o WIBOR, to tej wskazanej przez nich nadpłaty by nie było, szczególnie, że gdy brali kredyt oprocentowanie WIBOR było dużo wyższe. Nie można potwierdzić słuszności wyliczeń powodów – z punktu widzenia logiki systemu ekonomicznego nie mają one sensu. Powodowie nie uwzględnili opłat i odsetek karnych, które były naliczane w związku z opóźnieniami realizowanych wpłat, tak jakby chcieli uniknąć sankcji wynikających z niedotrzymania warunków umowy. Powodowie nie trzymali się harmonogramu spłat kredytu, co dla Banku było problematyczne, ponieważ kredyty finansowane są w dużej mierze depozytami, a nieotrzymanie na czas raty wpływa na zdolność oddawania depozytów i wypłacania odsetek.

Kwota zadłużenia wskazana w BTE została obliczona przez Bank prawidłowo.

Do wypłaty kredytu zwyczajowo stosuje się kurs kupna (niższy), natomiast końcowe saldo kredytu obliczone jest w oparciu o kurs sprzedaży. Nie ma możliwości nabycia waluty Banku po kursie średnim. Kursy ustalone przez pozwanego mają charakter rynkowy, ponieważ nie odbiegają w sposób znaczący od kursów średnich NBP obowiązujących w okresie kredytowania.

Wskaźnik korelacji, czyli siła powiązania między kursem stosowanym przez Bank a kursem NBP wyniósł 0,93, gdzie wzorcową korelacją jest 1,00. Oznacza to, że kurs zastosowany przez Bank bardzo dobrze odzwierciedlał dynamikę zmian sytuacji franka szwajcarskiego na rynku międzybankowym w okresie trwania umowy. Bank zastosował

prawidłowe kursy do uruchomienia kredytu i przeliczenia jego rat. Przy założeniu, że na wolnym rynku kursem rynkowym jest kurs transakcji i wyrażona wola stron na jej realizację, stosowany przez Bank kurs był adekwatny do podpisanej przez strony umowy kredytowej.

(o pinią biegłego sądowego ds. ekonomii, finansów i bankowości dr hab. R. P. k. 375-411, k. 501-511, k. 598-631 ustne opinie uzupełniające złożone na : rozprawie w dniu 4.04.2016 r. [adn.: 00:06:43 – k. 578, 00: 23 : 18 – k. 578 v.-579, 00:44:14 – k. 579-579v.], na rozprawie w dniu 29.06.2016 r. [adn.: 00:03:59 – k. 721v.])

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie przedłożonych dokumentów, w oparciu o zeznania powodów oraz świadków, a także opinię biegłego sądowego ds. ekonomii, finansów i bankowości dr hab. R. P.. Jest on bezsporny między stronami.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 840 § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. powód może żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności, jeżeli przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności, gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu, a także, gdy po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane. Powództwo tzw. opozycyjne jest merytorycznym środkiem obrony przed egzekucją, przysługującym dłużnikowi. Jego podstawą jest zasadność i wymagalność obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym. Istotą postępowania opartego na podstawie art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c. jest wykazanie przez powoda (dłużnika wskazanego w tytule wykonawczym) niewystąpienia zdarzeń, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności (m.in. kwestionowanie istnienia lub zakresu obowiązku stwierdzonego tytułem wykonawczym). Dotyczy to także istnienia odpowiedniej struktury zadłużenia (np. wysokości głównej sumy kredytu, odsetek i ich postaci, opłat oraz prowizji związanych z posługiwaniem się bankowymi kartami kredytowymi) (zob. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 4.07.2013 r., I CZ 68/13, LEX nr 1365613).

W ocenie Sądu powodowie nie wykazali zasadności dochodzonego żądania. Po pierwsze niewiarygodne okazały się twierdzenia powodów o niedoręczeniu im pisma zawierającego wypowiedzenie umowy kredytowej z dnia 2 sierpnia 2007r. Małżonkowie K. istotnie tego pisma fizycznie nie otrzymali w 2010r., lecz nie było to wynikiem zaniechania jego wysłania, lecz jego nieodebrania mimo dwukrotnej awizacji, po której nastąpił zwrot pisma do nadawcy. Sąd ustalił, że pismo z 5 stycznia 2010r. zostało przesłane powodom listem poleconym w tym samym dniu na adres widniejący w umowie, a w dniu 28 stycznia 2010r. zwrócone Bankowi. Strony § 19 pkt. 1 umowy ustaliły, że wszelkie zawiadomienia i oświadczenia związane z umową kierowane do Kredytobiorcy będą sporządzone na piśmie i doręczone Kredytobiorcy osobiście lub wysyłane pocztą na adres Kredytobiorcy podany w umowie bądź na inny adres uprzednio wskazany przez Kredytobiorcę Bankowi. List wysłany na wskazany ostatnio Bankowi adres Kredytobiorcy uważany będzie, mimo braku poświadczenia odbioru, za prawidłowo doręczony w dniu odesłania go z powrotem przez pocztę, jeżeli wróci do Banku z adnotacją poczty, iż adresat odmówił przyjęcia listu lub go nie odebrał. Ten umowny tryb doręczenia wypowiedzenia zaakceptowany przez powodów został w pełni zachowany, dlatego też Sąd przyjął, że powodowie w dniu 28 stycznia 2010r. otrzymali wypowiedzenie umowy kredytowej z 2 sierpnia 2007r.

Wypowiedzenie umowy kredytowej stanowi na pewno bardzo dotkliwie dla kredytobiorców uprawnienie kształtujące banku w stosunku kredytowym, bo jego wykonanie może doprowadzić do zakończenia tego stosunku przed pierwotnie ustalonym okresem spłaty kredytu. W związku z tym nie może być ono wykonane w sposób nagły, zaskakujący dla kredytobiorcy, nawet, jeżeli istnieją podstawy do jego podjęcia zgodnie z treścią umowy kredytowej. Wykonanie przez bank – kredytodawcę uprawnienia kształtującego w postaci wypowiedzenia umowy kredytowej może być kwalifikowane, jako nadużycie prawa podmiotowego w rozumieniu art. 5 k.c. Taka kwalifikacja mogłaby prowadzić do uznania dokonanego wypowiedzenia za prawnie bezskuteczne, co czyniłoby przedwczesne dochodzenie przez kredytodawcę zadłużenia kredytowego od kredytobiorcy i tym samym mogłoby uzasadniać powództwo na podstawie art. 840 §1 pkt 1 k.p.c. (por. wyrok SN z 24.09.2015r. V CSK 698/14 Legalis 1337388). W rozpoznawanej sprawie wypowiedzenie umowy kredytowej nie może być traktowane, jako zaskoczenie dla powodów. Powodowie

niemal od początku spłacania rat kredytu zalegali z płatnościami (tylko dwie pierwsze raty zostały uiszczone w terminie), przy czym na bieżąco kontrolowali, jakie kwoty pobiera Bank z rachunku. Stąd niewątpliwie mieli świadomość narastającego zadłużenia. Nawet po otrzymaniu pisma Banku z 19 października 2009r. wzywającego do natychmiastowego uregulowania zaległości wraz z ratą bieżącą w łącznej wysokości 749,31 CHF nie podjęli żadnych kroków, aby zapobiec wypowiedzeniu umowy. Pomiędzy wypowiedzeniem umowy 28 stycznia 2010r. a wystawieniem bankowego tytułu egzekucyjnego w dniu 11 kwietnia 2011r. upłynął ponad rok, podczas którego zadłużenie nie zmalało, lecz wzrosło, a powodowie nie uczynili nic (nawet po zapoznaniu się z treścią wypowiedzenia w lutym 2011r.), aby zapobiec powstaniu tytułu wykonawczego i egzekucji na jego podstawie. Dopiero we wrześniu 2011r. zwrócili się do pozwanego o restrukturyzację zobowiązania wynikającego z umowy, na co pozwany nie wyraził zgody. Stąd nie sposób uznać wypowiedzenie umowy kredytowej za nadużycie prawa podmiotowego przez pozwanego.

Uzasadniając żądanie pozwu powodowie wskazywali, że ich twierdzenie o braku zaległości w płatnościach rat kredytowych oparte jest na abuzywności postanowień umowy. Zgodnie z art. 385(1) § 1 k.c. postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nieuzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. Z kolei stosownie do treści przepisu art. 385(1) § 2 k.c., jeżeli postanowienie umowy zgodnie z §1 nie wiąże konsumenta, strony są związane umową w pozostałym zakresie. Możliwość uznania postanowienia za niedozwolone zależna jest, zatem od łącznego spełnienia następujących przesłanek:

- 1) postanowienie jest stosowane przez przedsiębiorcę wobec konsumentów,
- 2) postanowienie nie zostało indywidualnie uzgodnione,
- 3) postanowienie kształtuje prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami,
- 4) postanowienie narusza w sposób rażąco interesy konsumenta,
- 5) postanowienie nie określa głównych świadczeń stron, chyba, że zostało sformułowane w sposób niejednoznaczny.

Zgodnie z dyspozycją art. 385(1) §1 k.c., postanowienie może być uznane za niedozwolone, jeżeli jedną ze stron stosunku prawnego jest konsument. W niniejszej sprawie nie ulega wątpliwości, że stronami umowy są Bank, który w zakresie swojej działalności gospodarczej udzielił kredytu i konsumenci – powodowie. Z treści umowy wynika, że powodowie – osoby fizyczne – zawarli umowę o kredyt, który miał być przeznaczony na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań oraz pokrycie kosztów remontu domu mieszkalnego. W oparciu o treść pism procesowych stron, można przyjąć, że status powodów, jako konsumentów nie był kwestionowany.

Ustawodawca w art. 385(1) § 3 k.c. doprecyzował, że nieuzgodnione indywidualnie są te postanowienia, na które konsument nie miał rzeczywistego wpływu. Nie ulega wątpliwości, że przedmiotowa umowa jest zbliżona do standardowej umowy kredytowej zawieranej przez (...) Bank S.A. w 2007r., co nie oznacza, że jej postanowienia nie zostały uzgodnione indywidualnie przez strony. Jak wskazuje się w doktrynie na tle art. 385(1) k.c. (M. Bednarek System prawa prywatnego t.5 Prawo zobowiązań – część ogólna, red. E. Łętowska W-wa 2006, str.659), należy badać po pierwsze realny wpływ na ewentualną zmianę klauzul proponowanych przez przedsiębiorcę oraz po drugie fakt czy konsument z tej możliwości zdawał sobie sprawę. Nie można ponadto zaakceptować poglądu, że indywidualnie uzgodnione mogą być tylko takie klauzule, które zostały zmodyfikowane z inicjatywy konsumenta i zgodnie z jego życzeniem. Tym samym to nie sam fakt modyfikacji określonej klauzuli ma istotne znaczenie, lecz możliwość dokonania takiej zmiany i faktycznego wpływu na treść postanowienia. Znajduje to potwierdzenie w orzecznictwie Sądu Najwyższego, który wyraził zapatrywanie, iż w przypadku, kiedy obie strony świadomie zawrą w umowie postanowienie niedozwolone chcąc z niego skorzystać, nie można podważać ważności takiego postanowienia umownego (por. wyrok SN z 30.05.2014r. III CSK 204/13, Lex Omega 1466608).

Bezspornym jest, że strony rozważały możliwość udzielenia powodom kredytu złotówkowego, ale z uwagi na istniejące zadłużenie powodów, wysokość osiąganych dochodów, wysokość kwoty, jaką powodowie chcieli otrzymać na podstawie umowy, ich zdolność kredytowa nie pozwalała na zaciągnięcie kredytu w PLN. Stąd strony, biorąc pod uwagę w/w okoliczności omawiały udzielenie kredytu hipotecznego indeksowanego kursem CHF, w tym zapisy dotyczące kursu waluty. Powódka przed podpisaniem umowy sprawdzała kurs franka szwajcarskiego sprzed kilku miesięcy, co świadczy o tym, że była poinformowana o możliwości wystąpienia ryzyka walutowego. Podczas rozmów na temat treści umowy małżonkowie K. nie występowali z propozycją zmiany jakiegokolwiek zapisu umowy, nie prosili o kopię uzgadnianej umowy. Zaakceptowali propozycję Banku, jako indywidualnie z nimi uzgodnioną, co poświadczyli, po przeczytaniu umowy, w §11 pkt 3. Formułując w pozwie wszystkie zarzuty uzasadniające żądanie (art. 843 § 3 k.p.c.) nie kwestionowali swojego oświadczenia z §11 pkt 3 o indywidualnym uzgodnieniu postanowień umowy z 2 sierpnia 2007r., przez co utracili prawo do wykazywania wadliwości tego oświadczenia w toku postępowania.

Stosownie do § 21 integralną część umowy z 2 sierpnia 2007r. stanowi oświadczenie powodów o poddaniu się egzekucji, stąd jego treść należy również traktować, jako indywidualnie uzgodnioną wobec brzmienia § 11 pkt 3 umowy. Tym samym nie została spełniona druga z wymienionych przesłanek uznania postanowień umowy za niedozwolone. Czyni to zbędnym rozważanie pozostałych warunków istnienia klauzul abuzywnych w przedmiotowej umowie.

Stosownie do treści art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c. rzeczą dłużnika występującego z powództwem o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności jest wykazanie, że nie nastąpiło zdarzenie, które doprowadziło do nadania klauzuli wykonalności przez zakwestionowanie istnienia obowiązku lub jego zakresu. Przysługują mu wszelkie zarzuty materialnoprawne dotyczące wierzytelności banku, jak nieistnienie roszczenia, istnienie roszczenia w niższej wysokości, nienastąpienia wymagalności roszczenia. Zwrot „zdarzenie” użyte w tym przepisie, rozumiane jest także, jako niezrealizowanie się jeszcze stanu wymagalności roszczenia objętego tytułem wykonawczym, czyli ujęcie w tym tytule należności przedwczesnej i w związku z tym jeszcze niezaskarżalnej w chwili powstania tytułu (por. wyrok SN z 7.04.2016r. II CSK 522/15).

Jak wyżej wskazano Sąd przyjął, że powodowie w dniu 28 stycznia 2010r. otrzymali wypowiedzenie umowy kredytowej z 2 sierpnia 2007r., natomiast pismo zawierające wypowiedzenie umowy kredytu powodowie fizycznie dostali najpóźniej w lutym 2011r. Zgodnie z § 18 pkt 5 okres wypowiedzenia umowy wynosił 30 dni. Bankowy tytuł egzekucyjny został wystawiony w dniu 11 kwietnia 2011r., a więc już po upływie okresu wypowiedzenia – wtedy, gdy wierzytelność była wymagalna.

W toku postępowania pozwany wykazał istnienie i wysokość zadłużenia, które zostało określone w tytule. W oparciu o opinię biegłego ds. ekonomii, finansów i bankowości Sąd ustalił, że zadłużenie powodów na dzień wystawienia BTE (11.04.2011r.) wynosiło 78.157,53 CHF. Według zestawienia przedstawionego przez Bank (k. 349) zadłużenie powodów na ten dzień wynosiło 78.150,23 CHF. Zatem różnica między wysokością zadłużenia wyliczoną przez Bank, a wysokością zadłużenia ustaloną przez biegłego na podstawie przeprowadzonej przez niego analizy spłaty kredytu wynosi 7,30 CHF na niekorzyść Banku. Rozliczanie spłacanych rat następowało po kursie sprzedaży. Do wyliczenia kwoty zadłużenia powodów na dzień 11.04.2011 r. Bank zastosował kurs w wysokości 3,1203. Kwota zadłużenia powodów wskazana przez Bank, tj. 78.150,23 CHF przeliczona po kursie sprzedaży Banku tj.: 3,1203 wyniosła 243,582,16 PLN (jest to kwota wskazana w BTE). Kurs zastosowany przez Bank nie mógł być kursem czysto rynkowym ze względów technicznych, ale był kursem w 93% skorelowanym z kursem NBP, a zatem odzwierciedlał zmienności kursu bazowego, do którego zostały naliczone marże. Naliczanie marż, prowizji i innych opłat wynikało z § 9 umowy i związane było z tym, że Bank jest instytucją nastawioną na zysk, a zatem jego działania na rynku muszą przynosić odpowiednie wpływy przewyższające koszty. W związku z kredytami w walutach obcych również poziom oferowanych kursów związany jest z potrzebą osiągnięcia zysku. Inne działanie mogłoby narazić Zarząd Banku na zarzut działania na szkodę spółki. Wskaźnik korelacji, czyli siła powiązania między kursem stosowanym przez Bank a kursem NBP wyniósł 0,93, gdzie wzorcową korelacją jest 1,00. Oznacza to, że kurs zastosowany przez Bank bardzo dobrze odzwierciedlał dynamikę zmian sytuacji franka szwajcarskiego na rynku międzybankowym w okresie trwania umowy. Bank zastosował prawidłowe kursy do uruchomienia kredytu i przeliczenia jego rat. Przy założeniu, że na

wolnym rynku kursem rynkowym jest kurs transakcji i wyrażona wola stron na jej realizację, stosowany przez Bank kurs był adekwatny do podpisanej przez strony umowy kredytowej.

Bank nie popełnił błędów przy obliczaniu rat spłaty kredytu. Hipotetyczne twierdzenia powodów, jakoby dokonali oni nadpłaty kredytu nie znajdują potwierdzenia w dokumentacji kredytowej załączonej do akt sprawy. Powodowie nie trzymali się harmonogramu spłat kredytu i nie uwzględnili opłat i odsetek karnych, które były naliczane w związku z opóźnieniami realizowanych wpłat, tak jakby chcieli uniknąć sankcji wynikających z niedotrzymania warunków umowy. Kwota zadłużenia wskazana w BTE została obliczona przez Bank prawidłowo. W tym stanie rzeczy Sąd nie znalazł podstaw do uwzględnienia powództwa.

O kosztach procesu Sąd orzekł zgodnie z wyrażoną w art. 98 k.p.c. zasadą odpowiedzialności za wynik procesu.

Pozwany Bank poniósł koszty procesu w łącznej kwocie 16958,93 zł. Złożyły się na nie koszty zastępstwa procesowego w wysokości 7.200 zł (ustalone w oparciu o § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu - Dz. U. 2013.461 j.t.), koszty zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym 3600 zł (§ 6 pkt 7 w zw. z § 13 ust. 2 pkt 2 w/w rozporządzenia), opłata od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł, a także wydatki na poczet wynagrodzenia biegłego sądowego w łącznej kwocie 6141,93 zł.

Powodowie przegrali sprawę, zatem wini zwrócić przeciwnikowi poniesione przez niego koszty procesu, wobec czego Sąd w punkcie 2 wyroku zasądził tytułem zwrotu kosztów od powodów na rzecz pozwanego wyżej wskazaną kwotę.

Z uwagi na brak wpłat ze strony powodów tytułem należności za sporządzenie opinii przez biegłego (postanowienia k. 513 i 636) i dokonania zarządzeniami z dnia 8 kwietnia 2016 r. (k.582) i z 7 listopada 2016r. (k.800) ich wypłaty tymczasowo z funduszu Skarbu Państwa, Sąd w punkcie 3 wyroku nakazał ściąganie od powodów kwoty 1418 zł.